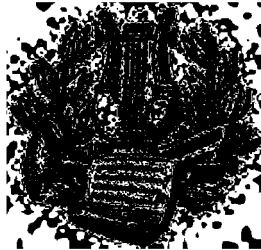
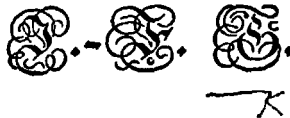

KORBBLUMEN

UM

Lamperbièreg geplekt,

VON

LETZEBUREG,

**BEI V. HOFFMAN, OB DER PLESDAAREM.
DREKEREI VU' J. LAMORT, ZU LETZEBUREG.**

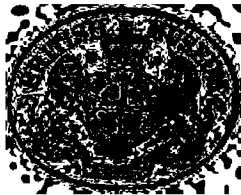
—
1841.

Alles, was wir wissen und kennen, bezeichnen wir durch Wörter.
Raltſchmidt,

**Ce n'est pas mal parler que de nommer les choses du nom que
le bas peuple leur a imposé.**

VOLTAIRE. (Dict. phil.)

Etwas über die Aussprache.

Doppelte Vocale kommen in der Luxemburger Mundart häufig vor, weil sie gedehnt gesprochen wird, und daher etwas gefangmässig ist. **B. B.** : Gaascht, Baak, Waasser, laachen, maachen; Wiichtelchen, Wüirth, Gerücht; Hoor, kloor; Wuurd, Gebaurt, kruut, u. s. w.

e lautet wie ein verdünntes ö, oder wie das stumme französische e in je, me, te. **B. B.** : Ech, meech, dech, geplekt, kessen, wessen, nicht wessen (wessen), Deppen, nicht Deppen, Fesch (Fisch), nicht Fèsch (Fesch = Reisbündel), fresch (frisch), nicht Frèsch (Fresch = Frosch), stellen (stillen), nicht stellen (stellen), recht (rieht), nicht rècht (recht), Selwer (Silber), nicht sèlwer (selwer = selbst), u. s. w.

Dieses e steht gewöhnlich anstatt des deutschen i.

Aus obigen Beispielen geht hervor, daß
è wie das deutsche e in Geld, Welt, schenken, denken, u. s.
w., ausgesprochen wird. **B. B.** : Èng, kèng, Gemèngs,
Stièr, Hèr, Mèsser, brènt, u. s. w.

é lautet fast wie ei, wovon das e sanft betont, das i aber
verschluckt wird. **B. B.** : Léw, Déw, héflech, kréen, néhen.

ee lautet fast wie ä, oder wie das französische è in èbene.
B. B. : Been, deen, woihfeel, keen, Kleed, Wees, feelen.

ó wird dumpf ausgesprochen, und zwar so, daß der Laut
eines verschluckten u hinter dem ó hörbar ist. **B. B.** ,
róheg, Kóh, Bród, kóm, zó, só, gróss, u. s. w.

oi wird nicht grad wie oa, auch nicht wie oë oder uë aus-
gesprochen, sondern theilt sich in diese drei Laute. **B. B.** :
Koir, Joigt, Woir, Noicht, Hoir, soihren, hoin, verloir.

Dieser Laut bietet nur dem Ausländer einige Schwie-
rigkeit dar, indem er geneigt ist Koïr, Woïr, u. s. w., zu
lesen. Anders geschrieben, **B. B.** : Kuër, Kuar, Wuër,
Wuar, wären diese und ähnliche Wörter dem Luxembur-
ger unverständlich.

g wird am Ende eines Wortes fast nicht gehört. **B. B.** :
Èng (ein, eine), rèng (rein), Jong (Junge), kèng (feine),

keng (kühn), klèng (klein), Frang (Franke), u. s. w. Ausgesprochen wird es in Gang, Gesang, èng (enge), Reng (Ring), jong (jung), u. s. w.

n, am Ende eines Wortes, bleibt nur vor einem Vocal, und vor d, h, t, z stehen; in den übrigen Fällen wird es apostrophirt.

't vertritt die Stelle des weiblichen und sächlichen Artikels die, das, und der Artikel des Plurals. *B. B.*: 't Fra, 't Kand, 't Haus. *Pl.* 't Fraen, 't Kanner, 't Haiser, 't Mænnen.

't steht auch für et, es. *B. B.* 't as, es ist.

't ist, für die sächlichen Hauptwörter, das zusammengezogene holländische het, oder die Grasis des niederdeutschen dat: 't huis, 't Huuß.

Dies sind hinsichtlich der Schreibart des Luxemburger Dialectes die Ansichten des Verfassers, welche auf die Aussprache, so wie sie in der Stadt Luxemburg vorherrschend ist, gegründet sind; denn diese Aussprache ist nicht überall im Lande die nämliche: jedes Dorf hat, so zu sagen, seine eigene.

Dann diene den Lesern, deren zartfühlendes Ohr durch die Plattheit der Ausdrücke beleidigt werden könnte,

zur Nachricht, daß eben diese Platttheit herauszuheben der Zweck des Verfassers ist. Uebrigens weiß er sehr wohl, was er in litterarischer und poetischer Hinsicht von seinen Gedichten halten soll. Sie sollen nur als Beweise dienen, daß die luxemburger Sprache, so wie ihre Schwestern, die flämische und holländische, einer Ausbildung fähig ist, und zur Schriftsprache erhoben werden kann; denn wie jene ist sie „ein Zweig jenes großen niederdeutschen Hauptastes des germanischen Stammes.“

Indessen eignet sie sich mehr zu Aufsätzen humoristischen als ernsten Inhaltes.

Luxemburg, im Januar 1841.

J.-F. G.

INHALT.

	SEIT
1. Zweek Ièselen (1).....	1
2. Wé Ee' woilfeehl ze Metteg esst.....	2
3. 't Maart-Schong. (2).....	4
4. De' Kniècht am Schiæd.....	6
5. 't vergeft Fra.....	7
6. De' Fierwer veroim Geriicht.....	9
7. De' lauseche' Jahrmaat.....	9
8. Scheiwe'gespréech. (3).....	10
9. De' Feind vum Stierwen.....	16
10. Den aale' Chikaner. (4).....	17
11. De' Reng.....	19
12. 't Maus an de' Schong.....	20
13. De' Bauer mat der Hoiwer.....	21
14. De' Górechen an de' Vollert.....	21
15. Den Docter dee' schlecht réusséert hoit.....	22
16. Den aale' Léw. (5).....	23

(1) Nach der Fabel von Lessing, „Der Esel mit dem Löwen.“

(2) Nach dem Gedichte von Kottmann, in Hunsrückcr Mundart, „Die Markt-Schuhe.“

(3) Nach dem Entwurfe eines Mitgliedes der hiesigen Schützengesellschaft bearbeitet.

(4) Nach dem Gedichte von Kottmann, „Der Prozesser im Alter.“

(5) Nach der Fabel von La Fontaine, „Le Lion devenu vieux.“

17.	De' magnetisé'rten Déw.....	24
18.	Den Onnerscheet.....	25
19.	't nei Kommót.....	26
20.	't Waassersucht.....	27
21.	De' Charébaré.....	28
22.	Dee' wor net domm.....	30
23.	De' Moond an 't Sonn.....	31
24.	't Bei an 't Dauw.....	33
25.	't Réconciliation.....	34
26.	Èng Preciés.....	35
27.	't virsiichteg Madamm.....	37
28.	Wié' wor de' Faulsten?.....	38
29.	De' Faaschte'bóhne'sonndeg.....	39
30.	Waasser a' Feier. (1).....	41
31.	't Metamorphos. (2).....	42
32.	't metschgièweg Kwisel.....	43
33.	Et as kèng Rós óhne Daar.....	45
34.	De' Fétten Donneschdeg.....	46
	<i>Glossarium</i>	49

(1) Parodie auf „Bunder der Liebe“, von Blumauer.

(2) Nach dem Gedichte „Die Verwandlung“, vom Námlichen.

I.

ZWEE IÈSELEN.

En Ièsel góng emohl mam Kinek Léw ob 't Joigt.

En aner Ièsel kóm ob se zó iwer 't Oicht,

A' wolt, 'só *en passant*, sei' groe' Bruder kessen.

Halt, Grächen! sæt deen do, halt! Du muss wessen,

Dat zenter haut teschent ons neischt Gemèngs méh as.

Verwonnert kukt deen An'r ehn oin, a' sæt: Du Schnass!

Mèngs-de, du hès 't Ièsels Natur verloir,

Weil de' mächteche' Léw dech braucht fir sei' Waldhoir?

O! sé dach net 'só domm, a' glæw mer freikenglech,

Du bas a' bleiws en Ièsel as wé ech.

Moinecher Wiichtelchen mèngt sech e' grösse' Man,

Wann en an èngem Ries sengem Schiæd wandle' kan.

•

II.

WÉ EE' WOHLFEEL ZE METTEG ESST.

« Kent ech net elogleich fir mei' Gèld a' gut Wuurd
» Èppes hei z'ièsse' kré'n? En Deitsche' vu' Gebuurt
» Hun ech gróss'n Appetit; ower ech repetéren,
» Ech verlaangen Dir sollt mech fir mei' Gèld servéren. »
Só sot e' frièmen Hèr zum Wiirth am gelde' Léw.

Dee' presenté'rt e' Stull, bekt sei' Bockel ganz déw,
A' sæt zu sengem Gaascht e' wéneg ze verzéhen.
E' Mædche' wé en Dapp sóss an der Stuff ze néhen.
De' Frième' kemt erbei, a' petzt et an de Baak.
Jes! raumt aan, schnaupt dat'hn oin, soss kri' D'r Eng an den Aak.
Den Desch as nu' gedèckt, an 't lèssen obgedroën.
As dem Hèr Wei' gefælleg? kemt de Wiirth héflech froën.
Kré'n ech es fir mei' Gèld, e' soll mer rècht gut schmaachen,
Aentwert den Hongrechen mat èng'm heemleche' Laachen.
Èng Flèsch Wurmeldenger get em gleich doirgesaat.
Wé de' Frièmen Alles rènglech obgefèet haat,

(Neischt hoit 'n iwreg geloost wé Schenkelcher a' Fiès)
Rift en de' Wiirth, a' get 'hm èng blatzeg halew Piès.
Waat welt daat heesch'n? sæt Deen; Dir sit scheleg drei Frang,
An daat as net ze vil fir 'n Hèr vun Èrem Rang.
— Drei Frang! Ech mæng'n Dir spaast. Ech hu' bei Ièch bestalt,
Wé Der wesst, fir *mei' Gèld*; daat as an È'r Gewalt.
Wor Dir ze vil gen'rés, ma foi, daat sen È'r Saachen;
Erlabt dann, Hèr Hospes, dat ech mech ewèg maachen.
— Ech hoi', wé ech gesin, mat èng'm Filou ze dhun,
Dee' verdengt dat ech ehn der Polizei géw un;
Mè ech sen deer keen. Alles as Ièch geschènt,
An nach drei Frang derbei, wann Der èng Kloo obhènt
Dem Wiirth do riichtiwer am selver Stièr.
Attrapéren dhét ech dee' Kièrel gièr:
En hoit en Napp op mech; e' verfèhrt mer meng Konnen;
Meng'm Hièrz a' mengem Beid'l schlét en dæglech nei Wonnen.
De' Filou helt 't drei Frang, a' mecht sech zó der Dhir.
Do sæt en: 't as mer leed, mè welt mer's net derfir;
De' Wiirth am selver Stièr hun'ch schon ob 't A gedrekt,
An Hièn as et dee' mech haut zó Ièch hoit geschèkt.

III.

'T MAART-SCHONG.

O hæet dach nemen 't Pèschtelenz
Daat Schongmensch do vu' Pirmasens!
Ech haat mer fir de' Kirmesbaal
(Zum Danze' wore' meng Schong z'aal)
E' Poir fonkelnools neier kaaft,
A' mat vil Mèh 't Gèld oi' geschaaft.
Waat geschóch? Ech haat s'Ee'mohl oin,
Do wor och scho' kèng Soihl méh droin;
Ronderem neischt wé Hud'l a' Fatz:
Ech wor *chausséert* wé èng Latz.
Ech doicht : Mè waard! — Daat Johr doirnoh
Wor och mei' Schongmensch erem do,
An 't haat, ewé allzeit, seng Woir
Ob 't lèrd rangéert Poir fir Poir.
Do sot ech : Hèh! hois d'et gehóert?
Waat hois-de mech 'só oi'gefóhert?

As daat erlabt? Woren daat Schong vun Dauer?
Se hoi' gehale' grad vu' Metteg bes zwüelf Auer.

'lei fóng daat Framensch oi' ganz haart ze laachen.
Du brauchs nach woíhl, sot ech, de' Geck mat mer ze maachen.

Glaat net, sot hat; an deem Schoid, mei' léwt Kand,
Bas d' elèng Schold : Hès-de geholt deng Schong an 't Hand,

Du hès se kennen éweg droën,

Só g'wess as ech der et 'lo soën.

Dé se gemaacht fir ze verkaafen,

An net fir dran erem ze laafen.

IV.

DE' KNIECHT AM SCHLÆD.

An èngem mächtech warme' Summerdaag
Font e' Kniecht un der Arbecht kee' Geschmaach.
E' loigt sech en'r e' Baam, a' fóng gleich oin ze ronken.
Noh vilem Siche' fent sei' Meeschter ehn do leien.
Kaum traut e' sengen A'n; en dènt, dee' Kierl as dronken.
E' reselt ehn, a' sæt : Soll'ch mech elèng geheien!
    Du bas net wierth, dat 't Sonn hir Strahlen
    Ob dech liderlecht Véh lésst falen.
De' Kniecht, nach halw am Schlof, sot : Respect fir dé Bæd;
Só hun ech och gedoicht : doirfir lei'n ech am Schiæd.

●

V.

'T VERGEFT FRA.

E' Man, gedel'g wé Jap, haat èng Fra wé en Deiwel.
(Dat et der nach 'só get, do oin as woihl keen Zweiwel.)
Daag a' Noicht wor 't Xantipp mam arme' Kierl am Streit.
Se hoit 'hn ob all Manéer cujené'rt a' geheit.
Emohl krunt se vun Eif'r só èng Peng an de' Leiw,
    Dat se geglæwt hoit fest a' steif,
    Se wir vergeft — vergeft vun hirem Man.
Nu' fóng s' oin ze jeitzen : « Erbei wièn hêlfe' kan.
    » 't Gefst brennt mer an den Treipen an am Mo;
    » Oi' mengem Dód as Schold mei' Man, dee' Mièrder do. »
't Noper kóme' gelaaft; 't Nopeschen, och net faul,
    Doichten, daat get Fuder fir ons geschlaffe' Maul.
    Ob 't Seit! heescht et elo, hei kemt de' Commissær.
    Waat as geschit? frot deen. Ach dir mei' léwen Hèr,
    Sot 't Fra mat maater Stem, ech sen e' Vul fir 't Kaatz.
    Mei' Man.... ausch! ausch!.... ech maachen ènger aner Plaatz,

En hoit... kom hièr, Brigang... ech kraatzen... mech vergeft.
De' Commissær wolt doiriw'r obsètzen èng Schreft;
Hei sot am deken lèrscht de' Man : Hèr, ech begièren,
    (An Der wèrd mer, hoff'n ech, et net verwièhren)
    Fir ze beweis'n, wé onscheleg ech sin,
Dat meng Fra ob der Stell soll obgeschnide' gin.

VI.

DE FIÆRWER VEROIM GERIICHT.

E' Fierwer, mam Beinoim de' Bloën,
Hiiwt 't Hand ob v'roim Geriicht, wó e' soll Zeien droën.
't Hændsch aus, mei' Frennd! rift de beisiicht'ge' President.
De' Brel ob, sæt de' Bloën, a' mecht sei' Complement.

VII.

DE' LAUSECHE' JOHRMAART.

Zwee Kréiner um Jahrmaart hóle' niëweneaner :
Deen Een haat Kæmm, a' Rósekrænz deen Aner.
Lauseche' Maart! rift Deen, a' stoppt sech ob èng Peiff.
Dir ihrt Ièch, sæt sei' Nop'r, vum Stohe' mid a' steif,
Wann de' Maart lausech wir, wé Der 'lo sot,
Da' wir menger Kæmm gude' Roth.

VIII.

SCHEIWE'GESPRÉCH

TESCHENT DEM HARÉ AN DEM BATTÉ.

—

HARÉ.

Ah ça! gees-de mat goh'n an 't Scheiw schéssen a' Clausen?
Mer hoit èng Gèlleg do; 't héert ee' moinech Flausen.

BATTÉ.

't Schéssen, daat as dei' Lièwen; mir gefællt et net séh'r:
Ech schésse' viel léwer mat èng'm gude' Kró Béer,
Oder och bei ènger Partie Stamm ob de' Keelen;
Do sen ech dach gewess net esó dax ze feelen.

HARÉ.

Jè! Jè! géh mat, mer schésse' nem'n èng Bunn.

BATTÉ.

Haut net:

HARÉ.

Wanns de net wels, da' loss dervun.

BATTÉ.

Du geseihs, ech ziddren ewé en Espe'laaw ;
Doirfir as et besser, ech lossen 't Bex am Schaaf.

HARÉ.

Da' géh iewel mat mer erow, da' kuks de noh ;
't as gewess voll : den deken Oidem as och do.

(*A' Clausen an der Brak.*)

BATTÉ.

Zackertjes! wé dee' Polfer knaalt.
't hoit mer greilech am Óhr geschaalt.
En hoit èng famés Kraaft ;
A' wo hois-de dee' kaaft ?

HARÉ.

A' Bairens (*), e' kascht och fenef borer Piès 't Pond.
Kuck over och wé sen dé Kière' só sché' rond.
Wann ech schésse', gew Oicht, da' rabbelt der 't ganz Brak.
Ech haat gewes elo gehale' wé èng Tak ;
Ah beng, ech krunt e' Wuppert vun der Bex,
Dat ech, meng Sél, baal gefoihr wir hann'reks.

BATTÉ.

Klaatschdeg! deen 'lo as dran. Mèngs-de net e' wir noh ?

HARÉ.

Mei' Mænnche', waat as daat da' fir èng corjós Fro!

(*) Vir Zeiten e' Boutek an der Grisgaas.

Gesóchs-de net, de' Weisert hoit dreimohl gedréht :

Daat get gewes namohl e' Preis fir ons Mum Gréth.

Waat wèrd dé haut den Owend laachen,

Wann ech ehr brengen dé sché' Saachen!

Mein Aale', wèrd se zó mer so'n,

Ech ka' mech denger net beklo'n.

Du wors erem verflemmt gedüicht;

Komm hier, a' kess mech am Gesiicht.

A propos, wé stèht et mam Nool?

As deen der ze weit vun der Mohl?

Ech doicht du dhés ehn haut gerodhen :

En Hiänchen hæet ech der gebroden.

Mei' léwt Gréth, so'n ech dann, et as scho' vil fir mech,

Wann ech daat kléngt Weist treff'n; de' Nool... daat geet an 't Brech;

Zemohl fir dé aal Schetz. Dé Jong hoi' meh Gelek;

Et as da' kee' Wonner, dé sen och vil meh flek.

Haut haat ech mech derzó gemaanst;

Ower waat as! 't gong dach derlaanst.

Na, sæt 't Gréth, sé róheg, doiriw'r as sech ze tréschten;

Du bas e' gude' Schetz, wann och scho' net den Éschten.

Ech mèngt iewel wanns de deng Bex dhéts losse' freschen,

Du kens woil heiantdo e' Prix d'honneur erweschen;

Ower da' géws de dech, fierchten ech, mam Leiw droin :

Waat géw et da' mam Stoot? Ech hætt de' Batz dervoin.

Zevil, sæt jo 't Sprechwuurd, zerreist de' Saak;
Allzeit der Freed nohgoh'n, krit mer Lais an den Aak.
Dofir as et besser, wann et bleiwt wé et as:
Du hois dei' Stamm'né frei, a' nach 'well eppes lass.
Fir erem ob meng Bex ze komm'n, do muss ech soën,
Dat ech der vil schéner dervir dhét losse' stohen.

An der Hetzt ewé an der Keelt,
Hoin ech 't Scheiw nach net oft gefeelt.
Fir dat se behælt hire' Wierth,
Get se mat Kloëfett geschmiert.
Och hun ech Soirg gut Pistongen ze kréen,
Soss dhét ech mech verflucht schlecht erauszéhen.

BATTÉ.

Ech hére' woihl, wanns de riédts vun der Scheiw,
Da kluxt der 't Hierz am Leiw.
Ech ower hun ewell des Schésse' só genog,
Dat et mer iwel get vun dem Polfergeroch.
Wann ech drei Schetz dhun hannerenæn,
Da' spir'n ech et an Arm'n a' Been.
Ech haat och vil Guignong bei mengem Scheiwe'schésen.
Bal haat ech kèng Furem fir 't Kugeln ze géssen;
Bal wor de' Polfer schlecht, oder e' wéneg ficht:
Waat hoit et da' genotz, wann ech gut haat gebiicht?

Èng aner Kéhr wor 't Bex oiweneriw'r gebotzt;
Kee' Wonner dat ech da' geroost hun a' gemotzt.

Gów se dann nach laang Feier,

Daun hæet ech miecht se gehei'n an de' Weier.

Dax haat ech keng Kugel, dé ganz just hætt gepasst :

Fir dee' Nohmetteg wor mei' Schéssen da' verschasst.

Oder mei' Schneller dee' wor britsch,

Da' gów et allemohl en Itsch.

Mei' Wescher as dann och net vil Batze' méh wierth,

Èng Zeechen dat e' scho' moin'ch Bex hoit ausgekiehrt.

Haat ech e' Poir Litter dees Batzko am Leiw,

Da' gesóch ech all'mohl wé e' Niwel em 't Scheiw;

Ech wosst da' kees wohier as dhét blosen de' Wand,

A' bal allzeit hun ech rechts geschosst an de' Sand.

Wann ech dann 't Scheiw net hoi' getrafft,

Hoin ech oin Alles mech ergrafft.

Entwéder wor'n 't Kug'len ze klèng,

Od'r ech haat 't Mek gehol ze rèng.

'lo font ech dat 't Bex wor gefal,

Dat hórt ech da' geschwen um Knal.

Efters haat Ee' mer 't Mek gerekt,

Oder mech gezuhe' mam Rack,

Am Dreken hun ech da' gezekt,

A' geschosst an — e' Gromprestack.

't Ploschtren hoin och dacks neischt gedaacht;

Alles hoit mech des Deiw'ls gemaacht.

Wor ech erem doheem aus dem verwenschte' Gaard,

Dann hoit èng Kartenge'priedegt menger erwaart.

Sóbal as ech meng Bex an en Eck haat geheit,

Stóng mei Caprol vir oi' m'r, mat de Faischt ob der Seit.

« So, ges-de net bal ob daat vermaledeit Schéssen ?

» Muss ech da' mat de' Kann'r daat Knalen hei a'béssen ?

» As daat net muthwelleg 't Gèld geworft an den Dreck ?

» Mengs-d'ech fent 't Schong a' Strempp hènken ob ènger Heck ?

» Ièsel, wó sen deng Preiss'r ? Net 'mohl e' Moschterdeppchen

» Hois de jo obzeweis'n, och net èng Tasekeppchen.

» Schéss mer hannen, hæ't ech der bal gesot :

» Ech sen ewell laang mit ze spillen 't Mod ;

» A' krit daat Dengen net en Ènn,

» Da' schlo'n ech vum Stoot ow meng Hänn. »

Daat wor dann all Sonndes dé næmlech Trant.

Èndlech doicht ech, 't muss een halen a' Land.

Ech gesóch woihl, dat ech kee' Schetze'kinek géw

An e' Conscrit an der Bastionsbruderschaaft bléw.

E' Preiss hæ't ech Masett solle' kréen ! Meiija ;

Daat as mer ze rond gaang'n, wém Baur de' Chokela.

Doirfir hun ech gesot dem Schésse' gude' Noicht :

Meng Hæpstfreed as ewell ze soirge' fir de Roicht.

IX.

DE' FEIND VUM STIÈRWEN.

Et as dach Daureschoid,
Sot 'mohl en domme' Floid,
Dat mer All musse' stièrwen,
An Ee' vum Aner ièrwen.
Ach! wann et e' Land géw,
Wó mer ze lièwe' bléw,
An daat dhét ech gleich zéhen,
Fir kèng Dódsangscht ze kréen.
Do briæcht ech an der Róh
De' RÈSCHT vu' meng'n Dæg zó.

X.

DEN AALE' CHIKANER.

Jes! waat sen 't Prozesser só dheier!
Et as kee' Recht méh an der Welt.
Fir all mei' Gèld hun ech neischt wé Popeier,
Fir de' Popei'r hun 't Prokroter mei' Gèld.
Só sot Kloos, den Hudler, a' kraazt sech hanner'm Óhr.
O hætt ech dach gefolgt dem Roth vun eis'm Paschtór!
Mei' lescht Prozess doicht ech ganz sicher ze gewinnen;
Ower, dass Gott erbarm! Nu' setzen ech schén hannen.
Zum Deiwel se' meng Frang'n, meng Schiäef a' meng Kommóten;
Dag a' Noicht blösen ech nun Dribsal ob de' Nóten.
Meng Kanner hu' kee' Bród, ganz zu Grund as mei' Stoot;
Kee' Nop'r hoit méh fir mech wéder Helef nach Roth.
Geseiht Ee' mech vu' Fèrn, da' plóft en seng Dhir zó:
Se fèrten all ech kém stéren hir eege' Róh.
Meng fenef Mædercher setzen do óhne Freier;
Se hu' kèng an'r Aussicht wé — den Affener-Weier.

Soss konnte' meng drei Jong'n iw'ral wiählen am Doiref:
Wó s' elo u'klappen, fälen se durch de' Koiref.
Mei' Num dee' wor geéht, meng Familje' geléwt;
Keen Onglek, keen Affront hoit se jémohls bedréwt.
Nun hoit 't Peifchen e' Lach, an Een as wé den Aner
Nènnt mech am ganze' Land, o Schaan! aale' Chikaner.

XI.

DE' RENG.

Ach! wé gळेळेच वरर र, ँगल वुन ँगल कलद,
सल डु-ङगल शऒने' डलदऒे' वुड ललद .
डेन अल'गलदलडे' गऒक, देे' डर नलने' कलन देनकन,
वलनन दे देे' गलदे' रलंग दल डर धऒेस वलले' शऒनकन.
डलंग लऒवत डर देऒ सऒललल e' गुरल वरर : ँन डलल कऒन ँनन.
— ँरलड डर ँन डे डल'न, ँनतवऒ 'त डलदऒे' डेडऒनन,
डल ँंगल सऒड, देे कलंगत ँवे गऒसलंग;
E' गलऒऒ ँऒ डलंगल लऒवत डर डऒऒ : 'न डलल कऒन डल'डलंग.

XII.

'T MAUS AN DE' SCHONG.

Eng Maus haat an der Noicht ðng'm Man sei' Schong zervasst.
Doiriwer hoit en sech de' Geescht mächtech zerrasst.

Dat daat eppes bedeit,

Erziæhlt en alle' Leit.

Em de' Schloof an den Honger

Brengt ehn dee' grösse' Wonner.

Dat èng Komét kent falen,

Dat Alles kent verbrènnen od'r erkálen,

E' Wolke'broch enstohen,

't Welt sógoir energohen,

Wore' fir hiè' migelech Saachen.

't wor ehm doirfir glat net em 't Laachen.

Èndlech sot ehm e' Frennd : Leet ièch róheg an 't Bett,

An dènk, dat et e' Wonner wir ze nènnen,

Waat dann 't ganz Welt och misst bekènnen,

Wann eere' Schong 't Maus gebasst hætt.

XIII.

DE' BAUER MAT DER HOIWER.

E' Bauer kóm gefoibr aus sengem Oirt
An 't Stadt E' gów visité'ré an der Poirt.
Waat hoi'-der an deem Saak? frot de' Receveur ehn.
Hoiwer, sot lois de' Baur, as dhét e' beicht'n èng Senn.
— Woifir só ze pesp'ren? Dir musst ièch net *genéren*.
— Fir dat meng Pèrd, dé Verfroossen do, et net hcréu.

XIV.

DE' GÓRÉCHEN AN DE' VOLLERTA

E' góreche' Clautchen, drechen as wé e' Spón,
Begént èngem Sæckdré'r vol ewé èng Kanón.
't schengt, sot de' Knoche'pétch'n, du drenks ze vill, mein Aalen.
An du ess ze wéneg, èntwert de' Sèff'r am Fäalen.

XV.

DEN DOCTER DEE' SCHLECHT RÉUSSÉERT HOIT.

En Docter deen eréscht oi'fóng ze practicéren,
Góng ob e' guden Dag mat èngem Friend spatséren.
Um Ènn vun èng'r Allée, ob ènger Kéher,
Gesógen s'èng jong Dæmm mat èngem Offezéer.
Dee'r hirt frendlecht Gésiicht gów ob ee'mohl ganz oireg;
Den Eif'r as ehr gefoihr durch Schanken an durch Moireg.
Hir Aën hoi' gebletzt as welten s' Een erschéssen.
Zu sengem Friend, deen dé gefteg Dæmmche' wolt gréssen,
Sot den Docter: Loss mer geschwen hei 't Seit ausgohen,
Da' wèrd ech der mei' Leed mal dee'r *Beauté* do kloën.
Hire' Man wor ganz krank. — Du hois 'hn expédiéert?
— *Au contraire*, ech hoin eh' *radical'ment* curéert.

XVI.

DEN AALE' LÉW.

De' Léw, de' schrèckeleche' Léw,
Wor durch 't Johren erow kom esó déw,
Dat nun seng eegen Enerdhoen
Et gewoot hun ehn unzegohen.
't Pèrd gów 'hm ob 't Broscht en Trett mam Fóss;
Den Ochs mam Hoir en diicht'ge' Stóss;
De' Wolf en Haa mam spetz'gen Zand.
Sógoir den Ièsel kóm gerannt
Fir sei' Mut um Schwaachen ze stellen,
Dee' net am Stand mèh wor ze brellen.
O! sot mat èng'm Seufzer den armen Aalen,
Muss ech mer deen Affront losse' gefalen!
Gièr hætt ech Alles iwerdroën,
Óhne iwer daat Grengst ze kloën;
Ower dem Iès'l sein Iwermut
Liiwert mer an den Od'rn de' Rèscht vu' mengem Blut.

XVII.

DE' MAGNÉTISÉ'RTEN DÉW.

En Déw haat e' Saak Gèld gefesch.

E' gów vun der *Police* erwesch.

A' waat hoit dech doirzó, frot de Riicht'r, *engagéert?*

— Hèr, ech se ganz onschel'g, ech kènnen 't zengt Gebott;

Éhr ech wel stièle' gohn', leid'n ech nach léwer Krott.

't Gèld hoit mech u'gezuh'n : ech wor magnétiséert.

En Aner haat èng Kóh gestoihl.

Ech hun se net geholt, sot en, mè woihl

't Halt'r u'gepaakt, an du as 't Kóh nohgaangen.

Zur guder aaler Zeit hætt mer s'all'béd gehaangen.

XVIII.

DEN ONNERSCHEET.

—

Zwee Baure' blówe' stoh'n bei ènger Galgen;
Se gesógen droi' bomplen zwee Canaljen.
Deen Een haat em den Hals e' Streck, deen An'r èng Kèttèn.
Zum Jonge' sot den aale' Baur : Cloos, wels de wèttèn,
Ech explicéren der deen Onnerscheet?
— Los hére', Jann, deng Gescheitheet.
— Dee' mat dem Streck bleiwt nem'n èng Zeittlang henken;
Deen Aner muss sei' LIÈVVE'LANG do schwènken.

XIX.

'T NEI KOMMÓT.

Èng Damm dé vil ob 't Miw¹len hælt,
An sech sèlw'r am meeschte' gèfællt,
Haat èng Kommót sech oi'geschaaft vun *Acajou*;
Et wor, mer muss et so'n, e' wirkleche' *Bijou*.
Fir s'ener 't Leit ze breng'n, an se dhun z'*admiréren*,
Wor de' beschte' Mettel Gesellschaft z'*invitéren*.
Dé Hèren an dé Damm'n hoin sech et gut lost schmaachen,
An sech wéneg bekem'rt em der Wirdhin hir Saachen.
Voll lærger doicht se, waard! Meng Kommót muss ervir,
A' sollt ech wider 't Mau'r 'lo rënne' mat der Stir.
Se geet heemlech derbei, a' mecht en Tirang ob;
Setzt sech 'rem oin den Desch, a' sæt da' geschwen drob,
An deem dat s'em sech kuckt : Ech fann'n dat et hei zéht.
Ah! dé Kommór steeht ob; maacht se huurteg zó, Gréth!

XX.

'T WAASSERSUUCHT.

Docter, sot *franchement*, waät hun'ch fir èng Krankheet?
-t Waassersuucht. — Net moglech; vum Waass'r hun ech 't Entleed,
An zenter zwanzeg Johr neischt as pur' Wei' gedronkt:
Dir sit, Docter, ganz g'wess am Irthom iw'r deq' Ponkt.
— Losst mech ièch so'n : Zó Cana gów aus Waasser Wein;
Ower an onsem Bauch get 't Rièwe'saaft vum Rhein
A' vun der Musel Waass'r, wa' mer zevil obschiden;
Doirfir soll jidereen sech vum Hoorbeidel hiden.

XXI.

DE' CHARÉBARÉ.

As dann 't Hell ausgebascht? Setzt der Deiwel zu Bock?

A' waat as da' namohl dohann'n um Eck am Zock?

Wé rose' schlo'n s' ob Panen an ob Deppen,
Kèss'len a' Casseroll'n, mat Bléser, Zang'n a' Scheppen.
Se huurlen derteschent ob èng freeschtelech Aart,
Wé 't Véh, wann et verlaang'rt ob èngem Johermaat.
Hei steecht Een ob der Dhir mat ènger deker Klengel;
Do blést ob ènger Strènz 't Waldhoir e' laange Schlengel.
Èng Mood hanner der Traap hoit e' koffer Krautsteen;
Se rabbelt dran, dat Èng'm de' Kapp fihrt vunenæn.
Èng Kæch'n am Nudelbrièd schlét mat der Roll den Tack;
Fir net erkannt ze gin zéht s'iwer 't Kopp de' Rack.
E' Bandé hannen droin speng'lt ehr Nót'n ob de' Lèpp,
A' spilt e' Stekelchen ob èng'r Gei óhne Zèpp.
Do oiw'n am Koindel jeitzt èng Kaatz wé e' klèngt Kand;
Zwee Honn richtiw'r am Gang sange' Baas an Discant.

't dek Tromm feelt net derbei : dé schlét ob 'n eidelt Faas
Mat èngem Steen de' grésste' Scura vun der Gaas.

Et as Charébaré

Fir daat klèngt schwaarzt Maré.

Eréscht oichtzeng Johr aal, hoit et sech haut bestoidt
Mat èngem Krekebess'r, deen der scho' siewzeg hoit.

Nu' sot mer 'mohl dir Noper a' Nopeschen,

Waat hoi' dir ièch an deen Handel ze meschen?

Hoit net, ech bièden ièch, Jid'reen sei' freie' Well?

Waat kemert ièch deen aalen Hoin an dé jong Pell?

Lost se sech geheien an hirem neie' Stoot,

A' sprangt bei, wann et bent, mat Roth as 'wé mat Dhot.

Musse' net all vernenfteg Leit gestohen,

Dat de' Gebrauch Charébaré ze schloën

En dommen, lost mer so'n, e' welle' Gebrauch as :

Daglech méh obgeklért, gi' m'r es, hoff'n ech', bal las.

XXII.

DEE' WOR NET DOMM.

An èng'm Au'rmæchesch Butek hoit e' Bauer
Emohl gemaart un ènger grösser selver Auer.
Zwanzeg Frang wor de' Preis; daat font en zevill dheier:
Ower seng Loscht zur Au'r wor onggeheier;
E' kuckt se ronderem, en hælt se wider 't Óher;
En dènt, s'as vill méh schén, wé dé vum Hèr Paschtóer.
Iwerdeem geseiht en èng klèng gelden do hènken.
— Kaaft dé, réht ehm de Buteksman, fir ehn ze zènken.
'lei mohlt sech um Gesiicht vum Baur èng heemlech Freed.
Geschwe' schidt en sei' Beid'l aus ob den Desch, a' sät:
Hei leien zwanzeg Frang boor Gèld ob èngem Haaf;
Ower dé klinkzeg do muss ech kré'n an de' Kaaf.

XXIII.

DE' MOOND AN 'T SONN.

Zwee Koihle'brenner kómen aus der Staadt,
Vu' Schnapps a' Græchen zimlech saat.
't war Noicht. Zum Gelek wor 't Himmelslamp u'gefaangen,
Soss wir et de' Schwarzen net séher gut ergaangen.
Se se' bal hannerzech a' bal virsech gefoihr:
Hei stiirklen s'iw'r e' Stack, do schwammen se durch — 't Koir.
Se patschen am Moraast, se boihren durech 't Hecken.
Traulichter gesin se do 'remhièr dé se zecken.
Geeschter a' Gespènsse danzen eh' vir den Aën:
E' Reiter óhne Kapp zéht de' Streech fir ze haën.
E' feierechen Hond, mat èng'r bludródher Schness,
Lauert hann'r èngem Koischt; dee' fresst se ganz gewess.
Èng freeschtlech Maul reisst 'n ob; e' Wolef kent dra' rënne;
Se mènge all Gebatt, en hætt se mat de' Lènnen.
Do setzt èng dódeg Fra schloidweis ob èngem Steen.
Hei stecht Een ob der Kopp an der Luucht mat de' Been.

Dé Schwaarz grugelen sech; 't Dronk'nelle' gin ehn aus:
S'erfêhre' wann èng Eil obflét, wa' krabb'lt èng Maus.

Nu' sen s'um freie' Land.

Se hoil'n sech mat der Hand,

An trelle ob Heem zó,

Wó All's leit an der Róh.

Se tud'le' vun Eedem a' Schnau'r, vun Holz a' Koihlen.
Heiantdo bleiw'n se stoh'n fir èng Schnaiwchen ze hoilen.

Iwerdeem dat deen Een 't Bex gemællech zódrekt,

Get en, ob dee' Schrèck do, vun der Natur entzekt.

De' Moond, sæt en zum An'r, as ièwel èng sché' Saach.

Kuck dach, grad wé Selwer blenkt en do an der Baach.

A' wé 'n all Wee a' Stee só hell beliicht!

En hoit a' mengem Senn vill méh Gewiicht

Wé 't Sonn; fir dé' géw ech och net emohl en Hoor:

Se schengt jo nem'n am Do, dann as 't óhnédeem kloor.

XXIV.

'T BEI AN 'T DAUW.

Vun èngem Bæmche' fól emohl èng Bei an 't Baach.

Um Rek lóg se ze stroiwelen,

Se kont sech net erkroiwelen.

Èng Dauw, dé noh derbei sóss ob èngem Stréhdach,

Reisst en Hælmchen eraus, a' werft der Bei ehn zó.

Dé hènkt sech droin, a' kreicht aus dem Waasser ganz fröh.

Èng Zeit dernoh font sech ons Dauw ob ànger Hèck;

Mam Schniæwel botzt se ow all Spretzelchen a' Flèck.

Hei kóm e' Jær erbei, a' biicht fir se ze schéssen.

't aarm Daiwchen haat elo hirt Lièwe' solle' béssen.

't Bei zéht s'aus der Gefóhr : se stecht de' Jær an 't Hand;

Paf! geeht de' Schotz derlaanst, an 't Bei flét iwer Land.

Hèlf Du mer haut, ech hèlfen Der gièr moirgen,

Da' spoire' mer ons alle'béd vill Soirgen.

XXV.

’T RÉCONCILIATION.

E’ famése’ Seffer wor noh um Zeken ;
E’ fóng schon oin un der Dècken ze pleken.
Hei sot ’n zu senger Fra mat schwéerer Zong :
Géh hoil mer e’ Glaas Waass’r, mei’ léwt Marjong.
Waasser, doicht ’t Fra, waat welt en dermat maachen ?
An ènger kranker Schirb’l gi’ vir wonnerlech Saachen.
’t Waasser wor ehm allzeit zewid’r wé der Gees ’t Mèsser ;
En Dronk vum Théwes-Bur mecht eh’ gewess net bèsser.
As wann en dhét rodhen senger Fra hir Gedanken,
Sot ’rem ganz bedeirlech den aarme’ Kranken :
Marjongelé, ’mei’ Schatz, du haas mech emmer gièr ;
Géh dach an den Eemer, erfell mei’ lèscht’ Begièr.
Wann Een um Pèltchen as an ’t an’r Wèlt ze spatséren,
Muss Ee’ mat senge’ Feind sech *réconciliéren*.

XXVI.

ÈNG PRECIÉS.

Èng Preciés haat Loscht sech ze bestoiden.

Se doicht deemnoh de' Man, kan et neischt schoiden.

Ower Dee' wolt se hoi' sché", jong, reich an *aimable*;

Daat mèncht se kent net feel'n, dann se wor ganz *passable*.

Och hoit e' nach misst sen Hèr *von*, an héch geléhert,

Am grengste' net jalous, ow'r mæchtech passionéert. —

't Frei're' kómen erbei vun alle' Seiten.

Drenner wore' gut Partie' fir des Zeiten;

Ower ons Preciés hoit 't Nois ze héch gedroen.

«Git wó Der hièr sit kom,» hoit sen eh' losse' soën;

» Èng Persón as wé ech, muss nach weit bèsser fannen;

» Jong Leit vun Èrem Schlaag, dé eekle' mech wé Spannén.»

Wé Dé hire' Koïrw haat'n, sen s'rem hirer Wee gaangen.

Net Meeschter iwer sech, hoit Klich'reen sech gehaangen

Oin — en anert Mædchen, daat kèng Preciés wor,

An daat e' geschwen drob geféhrt hoit zum Altor.

Wé góng et da' mat Ons'r? Kaum wor'n dé Frei're' fort,
Do klappt schon erem oin èng aner Zort.

Iwer dé as s'eréscht zergutstert hièrgefoihr.

A' waat soll ech, sot-se, maache' mat esó Woir?

Dir hongerecht Gezei, dir Scholdæsch do, dir Naren!

Wann dé Vireg net gut g'nog fir mech waren,

Da' si dir mer och feel. Lost ièch all'goir Heem spillen;

Neischt as *pitié* kann ech fir ièch Geræbbels fillen.

Só kruut Een 't Schèss nohm An'r; só góng 't vu' Johr zu Johr,

Bes èndlech hei an do èng Rompel, e' grot Hoor

Der difficil'r Mamsèll de' gude' Roth hu' gin,

Sech ob 't allergeschwenst mat èng'm Man ze versin.

Nu' wor ower 't Wiæhl net méh do:

Verlee' Woir hoit kèng Nohfro.

En Eenz'gen hoit bei 'hr ausgehalen;

Net wèll s'ehm æschlech hoit gefalen,

Mè wèll e' wosst, dat se Spén hætt,

A' bei ehr fent gedèckt sei' Bètt.

Deen hoit se durch Schmeechlen erweecht;

Deem hoit se Hièrz an Hand gereecht.

O hætt se dach nemen Deen och ob 't Schef geschèkt!

Enner e' schwére' Joch hoit se de' Kapp gebekt.

E' Ræpper an e' Klæpp'r, hoit se Maart'r ausgestaanen;

All hirt gedræmt Gelek, wé weit wor et vun daanen!

An e' Poir Jahr wor Alles verspilt a' versofft,
An 't ar'm bedrue' Fra an der deischerer Klofft.

XXVII.

'T VIRSICHTEG MADAMM.

An èngem Trauerstek hoit Alles gewescht 't Aën.
Èng Damm sóss róheg do Macarongen ze knaën.
Woirfir kreisch' Dir dann net? frot se èng dek Nopesch.
— Ech kreische' moir. Un èngem gróssen Desch
Muss ech mech haut den Ow'nd nach *présentéren*,
A' mei' Gesiicht dhét. ech net gièren *dérangéren*.

XXVIII.

WIÈ' WOR DE' FAULSTEN?

E' Piächter góng ob 't Fèld noh seng'n Arbechter kucken :
Se sollten sech tomm'len, e' g'sóch e' Wièder brucken.
A' Plaatz se ze fanne' mat der Séss'l an der Hand,
Lóg do róheg am Schiæd gestrèckt 't liderlech Band.
Èng Weilche' kuckt en s'un, da' sæt-en : « Dir Dagdew!
» De' Faulsten ener ièch ze kenne' wir mer léw.
» Hei as e' Fenffrangstek, daat wel ech ehm gièr schènken.»
Wé verwonnert dé wor'n, daat ka' mer sech woihl dènken.
Eeief sprangen der ob, den Zwièlefte' bleiwt leien.
Ech! ech! rift Jidereen, ech bewaise' mat Zeien,
Dat ech de' Faulste' sen. De' Piächter stésst s'ob 't Seit,
A' reecht deem 't selwer Stek, dee' nach róheg do leit.
Dee' Kièrel réhert sech och net méh wé èng Fèsch;
E' schmotzlæchelt, a' sæt : Stiècht mer daat Gèld an 't Tèsch.

●

XXIX.

DE' FAASCHE'BÓHNE' SONNDEG.

Jider Land, jider Staadt hoit besonner Gebraicher,
Dé moinchmohl æler sen, wé sëlwer 't Kinekreicher.
Noh a' noh entstanen durch Emigratiónen
Vun allerhand entleeenen Natiónen,
Hoit Jiderèng vun hire' Sitte' mat dra' broicht,
Wóvun den Ursprong leit begroiw'n an donkler Noicht.
Hei as de' Mód den éschte' Sonndeg an de' Faaschten
Faaschte'bóhnen ze gin. Mer kann hin an hièr taaschten,
Wièn ehñ a'gefèhrt hoit; e' ka' vleicht rémesch sen.
Doiriwer wel ech mer net zerbrìèchen de' Senn.
Ech wel nemen erziähl'n, waat an deem Daag geschit :
Moirges an aller Fréh, wann Der durch 't Gaasse' git,
Gesi' Der Træpp Jongen dohièr lafen a' sprangen.
Mat hëller Stem hé'r Der se vroin den Dhire' sangen :
Vil Gelek an èrem Haus,
Gièt ons Faaschte'bóhn'n eraus !

Dé Ambart kré'n dé jong Éhleit, dé an deem Johr
Sech Léwt an Trei geschwoir hun um Altör.
Dé Èng dheele' fresch krupseg Bretz'len aus;
Dé Aner wèrfe' Gèld zur Fenst'r eraus.
Wé Miërder fal'n dé Jeitzhæls driwer hièr :
Só rennt en Trapp Henger las òb e' Weessekièr.
Se rapp'n a' klappen sech wé Honn,
Dé fir èng Schank sech beisse' moinech Wonn.
Deem do blut 't Nois; deen hoit e' Lach am Kapp;
En Drettèn ob der Stir èng Bels ewé en Dapp.
En Aner um Pawee krit 't Schness famés ersiæhlt :
Èng *partie de plaisir* ob dé 'n net haat geziæhlt.
Fun se sech mid geklappt, 't Kleeder vum Leiw zerrasst,
Sech um Boidem gewènz'lt, sech zerkraazt an zervasst,
Da' laaf'n se bei èng aner Dhir,
A' breng'n hirt Lidchen do erfir :
Vil Gelek an èrem Haus,
Gièt ons Faaschte'bóhn'n eraus!
Kent kee' Gebæcks erbei, dheet kèng Fenster sech ob,
Da' maachen se mat de' nei Bestoiten de' Stopp.
Vu' G'lek as kèng Rièd méh; se wensch'n dem geitz'ge' Poir,
Der Fra de' Book'l-voll Klæpp, dem Man ob 't Stir en Hoir.

XXX.

WAASSER A' FEIER.

(PARODIE.)

An 't Hièrz getrafft vun Amors Feilen,
Dhun ech neischt wé kreischen an heilen.
't Thréne' groiwen an 't Baacke' Furen,
A' laafen derdurch as wé Buren.
Èng aner Peng muss ech ausstohen.
Fir mech Armen zergutst ze ploën,
Verschièren 't Elementer sech :
Am Busem brènnt et fièchterlech.
Fèier a' Waass'r friesse' mer 't Hièrz ;
Keent vu' béde' Iennert mei' Schmièrz.
Thrénen, kenn'-der net lèssch'n daat Feier ?
Fei'r, kanns-de net drechnen dee' Weier ?

●

XXXI.

'T METAMORPHOS.

Et verwonnert dech séher,
Dat só e' greislecht Dhéer,
As wé e' Raup, de' schénste' Peipleng get,
Mei' Senn frappéert dé Metamorphos net.
Kreicht net moinecher Damm wé e' Raup aus dem Bètt,
Dé gleich drob als Peipleng kempt vun hirer Toilètt?

XXXII.

'T METSCHGÏEWEG KWISEL.

Èng Kwisel wé èng Nonn 'só fróm,
Dé schir net aus der Kirech kóm,
Gów 'mohl stee'reich durch èng lèrwschaaft:
't halew Stadt hætt se woihl auskaaft.
Gott sei geloiw't! sot se, erfolt
As nu' mei' Wonsch; 'lo hun ech Gold
    Fir en'r 't Aarmen ze declen,
    A' moinech Wonn ze heelen.
    Wé dheet daat èng'm 'só gud!
    't Hièrz hoit mer oft geblud,
Gekrascht hun ech meng Aë' wond,
Wann ech net emmer hëlfe' kont.
Hei kóm un 't Dhir, zu sengem Glek,
E' Bièdler mat èng'm plaak'che' Rek.
Ob ènger Krèttisch hóng e' geduckt;
Durch 't A'n hoit ehm den Hong'r gekuckt.

't Schanken hun ehm am Leiw gerabbelt;
Vu' Nèzt a' Keelt hoit e' gezabbelt.
An èngem Fóss haat en èng Schlapp,
Em den Aner gewek't e' Lapp.
't Jöhren haate' seng Hoor gebleecht;
Sein Zóstand hoit Jidr'een erweecht.
Am meeschte' wor geréhrt ons Kwisel:
Dann dee'r hirt Hièrz wor net vu' Kisel.
Fir den aarmen Aalen ze zéhen aus der Nóth,
Góng s'an de' Schaaf, a' broicht 'hm — èng haart Kusch
græzeg Bród.

XXXIII.

ET AS KÈNG RÓS ÓHNE DAAR.

E' blanne' Poét (*) wor zum drette' Mohl bestoidt,
An haat nach wéneg Freed an sengem Stoot gehoit.
Èng Kéhr sot ehm e' Frend : Èr Fra, dé as èng Rós.
— Daat kan ech net gesin oin der Farew, mè blós
Un den Diær spiren ech, dat Der net lét,
Gów dem Frend zur Èntwert de' geplote' Poét.

(*) Milton.

XXXIV.

DE' FÈTTEN DONNESCHDEG.

Waat laafen 't Leit zesoim'n? Waat as ob der Plesdaarem?
Do geet e' Pollisboid, hannendroin e' Gendaarem.

Waat as geschit? Ech héren èng Tromm gohen!
— Róheg, Noper, róheg, ech wel Ièch et woihl soën.
't as Fèttén Donneschdeg; 't Danzenochse' gin em.
Héer Der deen do brell'n? Non-de-Dies waat èng Stem!
Hei kommen s'u'gezu'n. Vir as de' Staadttambour;
Nièwen droin de' Clavet (*), deen hælt 't Kann'r an der Cour.
Da' sen do 't Musicant'n, dé spillen de' Gigot,
De' Mètzler hirt Leibsteck, an daat as net Kaatz gro:
E' Leschtegen, ob de' schotteschen Tak,
Brenge en Alles ob 't Been, wé èng Sturmklack.
Nu' komme', vun de' Kniècht geféhart,
't Ochsen am Parad' u'magéert,

(*) Ein gewesener Polizei-Agent, vor dem die ausgelassene Jugend einen gewaltigen Respekt hatte.

Bes zwièlef an der Zoihl,

Vum ganze' Land de' Stoil.

Wé se' s'och obgezot! Ob der Stir blenkt èng Krón,
Mat Glingglang ronderem, an der Mett èng Citrón;
Cocarten a' Ribènn, a' Flètsch'n ob jider Seit;
Mer hætt gesot se géw'n, wé zó der Heedenzeit,
Zum Schloichtaltor geféhrt. Daat as och 't Ènn vum Lid:
Haut ower sen se sich'r; haut krænkt Keen ehn e' Glid.

Et as och keen Altor,

Wó se lossen hir Hoor.

Hirt Blut flésst an der Schir,

't Fleesch kemt hénke' vir 't Dhir;

Do get et oi'gegaaft,

A' fir Foisendsbrood kaaft.

't Meeschter, stolz ob hir Béscht'n, magéren hannendroin;

Dat 't Hièrz en am Leiw kluxt, geseiht mer eh' woihl oin.

't as hiren Triomphdag; se se' gewixt wé Dæpp:

Um scharlake' Gilet blenken dek selwer Knæpp.

Harlekenge', mat Baatschen a' mat Klèttchen,

Sprange' rond'rem fir Dé ewég ze dèttchen,

Dé net zum Marsch gehéren,

An 't Oirder kennte' stéren.

Só geet de' ganz'n Obzock zum Prefet an zum *Maire*,

Vun do zum Commedant, dann och zum *Commissaire*.

Nun zerdheelen se sech, a' gin ob 't Konne' las.
Do get Meeschter a' Kniècht gewoihr, dass Foisend as.
Waat descht mer eh' net ob! *Saucissen, Zong an Ham,*
Verwurelt Gedanken, Eise'koche' vu' Rahm,
Fresch Nonne'firzercher, a' soss Stretzegebæcks;
Ow'r se froë' glat neischt noh deem sésse' Gedrècks.
Se hoi', fir gut ze so'n, méh Dusch wé Appetit;
Et as da' kee' Wonner, daat leit an hir'm Geblid.
Waat get ow'r och getuut! De' Wei' flésst ewé Baach.
Méh as Een hoit seng Hoor geschwoll'n den aner Daag.
A' wó bleiwen dann 't Ochs'n, 't Kineke' vun deem Fèst?
Dé brelle' v'roin der Dhir, elèng ob de' Bee' fèst.
Se res'le' mat der Krón, se schière' mat de' Féss,
Se wétsche' mat dem Schwanz, hir Aë' kucke' bés.
Se fanne' kèng Loscht méh um verstemte' Gigot;
Den Danz dau'rt ehn ze laang: de' Spillman hun s'am Mo.
't Noicht mecht der Kéhr en Ènn; erlésst sen 't aarem Dhéren.
Nach èng *Corvée* müssen se maach'n: Dé'rem heem féhren,
Dé s' rausgefóhert hoin. Só erzièhlt mer aus Spaas,
Gatswór as hættén Dé ze déw gekuckt an 't Glaas.

GLOSSARIUM.

A

A (ob 't A gedreht), angeführt, geprellt.	a'geföhrt, eingeföhrt.
Aak, Stacken.	Ah beng, dennoch.
æler, älter.	Ah ça, na, nun.
Aën, A'n, die Augen.	aal, alt.
A', an, und.	Aalen, Alter, m.
Affener Weier, ein erdichteter Ort, wohin man die alten Jungfern zu schicken pflegt, die keine Aussicht mehr haben unter die Haube zu kommen. Uebrigens befindet sich ein Weiher dieses Namens zu Fouches (Affen).	eschlech, außerordentlich.
	an, in.
	Ambart, Ständchen.
	as, ist; als, so.
	au contraire, im Gegentheil.
	Auer, Uhr.
	ausch! auweh!
	ausgebascht, ausgeborsten.

B

Baak, Backen.	bedréwt, betrübt.
Bandé, Wildfang, unbändiger Junge.	bedruen, betrogen.
bas, bist.	Bei, Biene.
Baatschen, Peitschen.	Bels, Beule.
Batté, Baptist.	bent (et), die Noth bringt.
Batz (ech hæst de' Batz dervoin), dafür bedanke ich mich.	bestoiden, heirathen.
bedeirlech, kläglich.	Bex, Büchse (Feuergewehr); La=
	backsböse.
	Biddler, Bettler.

biicht, zielt.
blanne', blinder.
blatzeg halew Piés, abgeschliffenes
20 Centimenstück.
bléser, Bläserohr (das Feuer anzu-
blasen).
bléw, bliebe.
Bloën, Blaue.
blòwe', blieben.
bomplen, bammeln.

Brak, Bube, Baracke.
Brech (daat geet an 't Brech), das
hat Schwierigkeiten.
britsch, hin, verborben.
broicht 'hm, brachte ihm.
brucken, sich vorbereiten.
Bunn, Gang von drei Schüssen.
Buren, Brunnen.
Butek, Baden.

C

Caprol, herrschsüchtige Hausfrau.
Charebaré, Spottständchen, Kagen-
musik.
chausséert, beschützt.
Clautchen, Nagelschmied.

Conscrit, Neuling, Anfänger.
Corvée, Frohndienst.
Cour (an der — halen), im Zaume
halten.
cujencéert, gehubelt.

D

Daar, pl. Diær, Dorn, Dornen.
Dæg, Tage.
Dapp, Kreisel, Topf.
wé en Dapp, ganz nach Wunsch.
wé Dæpp, prächtig, herrlich.
Daat, das.
Dat, daß.
Daureschiod, Jammershade.
dax, oft.
de, bu.

dé, die.
de', dee', deen, ber, dieser, wel-
cher, den.
deeer, dee'r, dieser, jener, deren
(gén. fé.m.)
deelen, theilen.
deischer, finster.
Dengen, Ding.
deng, deine.
der, deren.

derlaanst, vorbei.
 dermat, damit.
 derteschent, dazwischen.
 derzò, dennoch.
 des, diese.
 dètschen, wegzagen.
 Déw, Dieb.
 déw, tief.
 Dhéer, Thier.
 dheet, thut.
 dhét, thäte, möchte, würde.
 dhéts, würdest.
 Dhir, Thür.
 Dhot, That.
 difficil'r (der), der wählertischen.
 dir, der, ihr.
 Do (am), bei Tage.

doicht, dachte.
 doirgesaat, dahingesezt.
 domme' Floid, Einfaltspinsel.
 dooin, daran.
 Deppen, Töpfe.
 do'remhièr, umher.
 dra', drein.
 drechnen, trocknen.
 drenner, darunter.
 droën, tragen.
 Dronk'nelle' gin ehn aus, es wird
 ihnen angst und bange.
 Dribsal ob de' Nòte' blosen, die
 Hungerpfoten saugen, kümmer-
 lich leben.
 droi'; droin, drun, dran.
 Du, bann, alsbann.

E

e', en, ein; er.
 Eedem, Eidam.
 eh', eh'n, ihn, ihnen.
 eidelt, leeres.
 eisem (in der Bauer'n'sprache), un-
 ferm.
 Eil, Eute.
 eléng, allein.
 elo, 'lo, da, nun.
 em, um.

éngem, éng'm, einem.
 Ènn, Ende.
 enner, unter.
 Entleed, Etel.
 Èr, eure.
 Èppes, Etwas.
 Èr'r, eurer.
 erem, wieder, herum.
 eréscht, erst.
 erföhren, erschrecken.

ergrafft, die Schulb gegeben.	ervir, hervor.
erkroiwelen, wieder auf die Beine kommen.	ess, issest.
erow, herunter.	ewé, wie.

F

fannen, finden, finde.	freeschlech, fürchterlich.
Farew, Farbe.	freikenglech, kühnlich, ohne Bedenken.
ferten (in der Bauer'nsprache), fürchten.	freschen, frischen, auß neue riefen.
Fesch, Reisbündel, Welle.	Fridmen, Fremder.
Fiés, Faser.	Fro, Frage.
Flätsch'n, Schleifen.	fro'n, fragen.
Foisendsbrood, Fastnachtsbraten.	frot, fragte.
fól, fiel.	Furen, Furchen.
franchment, aufrichtig.	

G

Gatswòr, gleichsam als, gleich als wenn.	gemaanst, wacker gehalten.
Gebatt (all), jeden Augenblick.	gemaart, gehandelt, gefeilicht.
gebücht, gezieht.	gemotzt, geschmolzt, gemault.
Geblied, Blut.	gen'rés, freigebig.
gedücht, geschickt im Treffen.	Geræbbels, geringe Leute.
gefoihr, gefahren.	gerodhen, treffen.
geheien, plagen, werfen.	Geess, Geiß.
geheit, geplagt, geworfen.	gees-de, gehst du, willst du.
geholt, genommen.	ges-de, gibst du.
gekrascht, geweint.	geschlaffen, geschliffen.
Gélleg, große Freude.	geschit, geschehen.
	geseihs, siehst.

geseiht, sieht.
 gesin, sehe, sehen.
 gesit, seht.
 gesòch, sah.
 gesòch-Der, sahet Ihr?
 gesògen, sahen.
 get, gibt; wird.
 getrafft, getroffen.
 getuut, getrunken.
 géw, gábe, wúrbe.
 géwen, wúrden.
 gewixt wé Dæpp, sonntáglíck an-
 gezogen.
 gewoot, gewagt.
 géws, gábest.
 gewénzelt, gewálgzt.
 Gezei, Zeug.
 giér, gern.
 gi' m'r, werden wir.

gi' vir, gehen vor.
 gin, seyn; werden, gehen.
 git, geht.
 glat neischt, gar nichts.
 glæw, glaube.
 Glingglang, Flittergold, Raufsch-
 gold.
 Gðrechen, Hagere.
 gòw, gab, wurde.
 Græchen, Grauchen; neuer (dieß-
 jáhriger) Wein.
 græzeg, schimmelig.
 greislecht, háßliches.
 groiwen, graben.
 Gromprestack, 'Kartoffelstaube.
 grot, graues.
 grugelen sech, entsagen sich.
 Guignong, Unglück, Mißgeschick.

H

Haa, Haan, Hieb.
 Haaf, Haufen.
 halen a' Land, einhalten.
 Hændsch, Håndschuh.
 hannen, hinten.
 hannendroin, hintendrein.
 hanner'm, hinter dem, der.
 hannerenæn, hintereinander.
 hannuerzech, rückwärts.

hann'reks, rückwärts.
 Haré, Heinrich.
 haat, hatte.
 't halew, die halbe.
 hat, es (pron.).
 haut, heute.
 héer-Der, hört Ihr.
 hei, hier; da.
 hei an do, hier und da.

Heiantdo, zuweilen.
hès, hättest.
Hiënchen, Hünchen.
hièn, ihn, er (mit Betonung).
hiwt, hebt.
hir, ihre.
hires, ihres.
hirt, ihr.
hoi', haben, habet.
hoin, hun, habe.
Hoin, Hahn.

Iërscht, Ernst.
iërwen, erben.
iëwel, dennoch.

Jap, Hiob.
Jann, Johann.
Jær, Jäger.
jè! nun, wohl!
jeitzt, schreit.

Kæch'n, Kdchin.
kaaft, gekauft.
Kapp, Kopf.

Hoir, Horn.
hois, hast.
Hoiwer, Hafer.
hòlen, hielten.
hòng, hing.
Honn, Hunde.
Hospes, Wirth.
hu', hun, haben, habe.
Hud'l a' Fatz, lauter Lappen.
hurlen, Heulen.

I

Itsch, Etsch, Fehlschuß.
iwel, übel.
iwer, über.

J

jeitzen, schreien.
Jeitzhæls, Schreihälse.
jidr'een, jeder, jedweber.
Joigt, Jagd.

K

Kartenge'priëdegt, Gardienenpre-
digt, Pantoffellection.
kascht, kostet.

Kaatz (net) gro, nicht übel.

Keelt, Kälte.

Keelen, Regel.

Keent, Keines.

kent, könnte.

kens, könntest.

kent für kemt, kommt.

kees, nie.

Kieren, Körner.

Kinek, König.

Klæpp, Prügel.

klæng, kleine.

klængt, kleines.

Klëttschen, Sandwurstenspritschen.

Klichereen, jeder, jeglicher.

klinzeg, sehr klein.

Klo, Beche.

Kloëfett, Klauenfett.

kloën, Klagen.

Klos, Nikolaß.

kluxt, puppert.

knaën, fauen.

Knæpp, Knöpfe.

Knoche'péich'n, Skelett.

koffer, Kupfernen.

Koindel, Dachrinne.

Koischt, alte Siche.

kom, gekommen.

kòm, kam.

Konnen, Kunden.

Kopp, Scheitel (obere Mitte des Kopfes).

Krausteen, Mörser.

Krekebess'r, alter, gebrechlicher Mann.

kreicht, friecht.

kreischen, weinen.

kreisch'-Dir, weint Ihr.

Kréttsch, Krücke.

kri' D'r, bekommt Ihr.

krit mer, bekommt man.

Krò, Krug.

Krott leiden, Hunger leiden.

krupzeg, krachende.

kruut, bekam.

kruuten, bekamen.

Kusch, Kruste.

Kwisel, Betschwester.

L

Laascht, Last.

Latz, überliche Weibsperson.

'lei, da, nun.

leien, liegen.

lennert, lindert.

Lépp, Zipfel des Hemdes.

lét, lügt.

Léw, Löwe.

léw, lieb.
léwt, liebes.
Léwt, Liebe.
liéwen, leben.
liwert, gerinnt.
loigt, legte.

lois, leise.
lost iéch all'goir Heem spillen,
laßt euch alle nach Hause geleiten.
lost dervun, laßt es bleiben.
Luucht, Luft, Höhe.

M

ma foi, meiner Treue, wahrlich.
mam, mit dem.
Marjong, Marjongelé, Marie Anne.
Masett, Stümper, ungeschickter
Spieler.
mé, sondern, allein, aber.
mé waard, warte nur.
Mek, Mücke (Korn auf der Büchse).
meija, ja schön! Warum nicht gar.
mèng'-Der? meint Ihr?
mèngs-de, meinst du.

mer, man.
Metschgiéweg, gerne gebend.
miécht, mögen.
Miw'len, Möbeln.
Mo, Magen.
Mod, Magd.
moinech, manche.
moir, morgen.
Moireg, Marg.
Moschterdeppchen, Senfnäpfschen.

N

'n, er.
Napp, Groll.
namohl, noch einmal, wiederum.
nem'n, nemen, nur.
net, nicht.
Nétzt, Nässe.
Niwel, Nebel.
nohm, nach dem.

Nol, Nagel.
Nois, Nase.
Non-de-dies, Donner Wetter.
Nonne'firzercher, Nonnenbrodchen,
Nonnenfärgel.
Noper, Nachbar.
Nopeschen, Nachbarinnen.

O

obblét, auffliegt.
ob, auf.
Obzock, Aufzug, Gefolge.
Oicht, Fels.
Oidem, Adam.
oin, an.

Oirder, Ordnung.
oireg, böse.
oiweneriw'r, oberflächlich.
Onnerscheed, Unterschied.
ons, unsere.
ower, aber.

P

Panen, Pfannen.
Pawee, Straßenpflaster.
Peipleng, Schmetterling.
Pell, Henne.
Peltchen (um), im Begriff; auf dem Sprunge.
Peng, Pein.
Pèrd, Pferde.
petzt, zwickt.
Piés, ehemals ein Halbfrankenstück.
Pistongen, Zündhütchen.
plaak'che' Rek, nacktem Rücken.

Plaatz (a'), an statt.
pleken, zupfen.
Plesdaarem, Parabeplatz.
plóft, schlägt.
Ploschter, Pflaster (Umhüllung der Büchsenkugel.
Poirt, Thor.
Poir, Paar.
Pollisboid, Polizeibdiener, (Pollis für Police).
Preciés, Spröde.
Prix d'honneur, Ehrenpreis.

R

rabbelt, klappert, zittert.
radical'ment, von Grund aus.
Ræpper a' Klæpper, Kupfer und Schläger.
raamt aan, schert euch.

Receveur, Einnehmer.
réconciliëren, ausöhnen.
'rem, wiederum.
reselt, schüttelt.
res'l'n, schütteln.

Ribënn, Bänder.
riichtiw'r, grade über.
Roicht, Brod, Laib=Brod.

Rompel, Runzel.
ronken, schnarthen.
rose', rasend.

S

sæt, sagt.
Schaaf, Schranf.
Schanken, Knochen.
Schef (ob 't) scheken, abweisen.
Schengt, scheint.
Schenkelcher, kleine Knochen.
Schëss ('t) kréen, abgeführt, ab-
gewiesen werden.
Schiaed, Schatten.
Schiaef, Schränke.
Schir, Fleischscharren.
Schirb'l, Scherbel (Behirn, Hirn-
kasten).
schlét, schlägt.
schloidweis, schloßweis.
schlo'n, schlage, schlagen.
schmaachen, schmecken.
schmotzlæchelt, schmunzelt.
Schnaiwchen, Prise Taback.
Schnass, Hångemaul, Fragenge-
sicht.
Schnau'r, Schnur (Schwiegertoch-
ter).
Schness, Schnauze.

't Schness ersiaelt, das Gesicht ge-
bläut.
Schniæwel, Schnabel.
Schoid, Schaden.
Scholdæsch, Verschuldete, Schul-
denmacher.
Schong, Schuhe.
sé, sey.
se, sen, bin; find.
sen für se, sie.
sengen, seinen.
Senn, Sünde; Sinn.
Séssel, Sense.
setzen ech schén hannen, bin ich
schön dran.
si', sit, seib.
so, sage.
soën, so'n, sagen.
Sonndes, Sonntage.
soss, sonst.
sot, sagte.
Spannen, Spinnen.
Spén, Geld.
Spretzelchen, Rothsprigen.

Stamm'né, Ausgaben in einer
Erinckgesellschaft.
stiirklen, straucliein.
Stoil, Muster.
Stopp (de') maachen, spotten.

Stoot, Haushaltung, Hauswesen.
Strénz, Gießkanne.
Stretzegebæcks, Spriggebäckes.
stroiwelen, sich zerarbeiten, zap-
peln.

T

't, es; die.
Tak, Gußplatte.
Tase'keppchen, Obertasse.
teschent, zwischen.
Théwes-Bur, Brunnen neben der
Kapelle zum Sct. Matthäus, im
Pfaffenthal.

Tirang, Schublade.
Traap, Treppe.
Trant, Feier.
Trauliicht, Irrlicht.
Treipen, Gebärmere.
trelleu, trollen.
tud'len, schwagen.

U

u'klappen, anklöpfen.

unzegohen, anzugehen, anzugreifen

V

verflemmt, sehr außerordentlich.
verfroossen, Verfressene.
verlaangert, sich langweilt.
veroin, vor dem.
verschasst, verborben.
versin, versehen.

verwurelt Gedanken, krauses Bäck-
wert.
vir, vorn. vir'im, vor dem.
virsech, vorwärts.
Vul, Vogel.
vunemæn, von einander.

W

Wee a' Stee, Wege und Stege.	wir, wäre.
Weesse'kiér, Weizenkorn.	Woir, Waare.
welle', wilber.	Wonnen, Wunden.
wétsche', webeln.	wòss, wußte.
Wiichtelchen, Wicht, Zwerg.	Wuppert, Stoß.
wièn, wer.	

Z

z'aal, zu alt.	Zèpp, Geigenwirbel.
Zackertjes! По́къ tausend!	zerbasst, zerbissen.
Zand, Zahn.	zerguts, recht.
ze, zu.	zergutstert, tüchtig.
zecken, necken.	zerrasst, zerrißen.
Zeien, Zeuge.	Zock (am), im Gange.
zenter, seit.	Zort, Sorte.

Mit Ende dieses Jahres erscheint in der **HOFFMAN'S**chen Buchhandlung
in Luxemburg :

Wörterbuch

des

Luxemburger Dialectes,

enthalten d :

- 1° Alle gebräuchlichen, am meisten von der hochdeutschen Sprache abweichenden Wörter mit deutschen und französischen Benennungen, und Erklärungen aus den besten Quellen geschöpft; Gegeneinanderstellungen aus der Sanskritsprache, dem Celtischen (der Ursprache der ältesten Bewohner des Ardennenwaldes), dem Latein und dem Deutschen des Mittelalters, dem Ober- und Niederdeutschen, besonders dem Niedersächsischen (*Les habitans du Duché de Luxembourg sont Saxons d'origine. DE FELLER.*), dem Holländischen, Englischen und Italienischen;
- 2° Die Kunstwörter der Künste und Gewerbe;
- 3° Die Sprichwörter; die vertraulichen und niedrigen Ausdrücke, so wie die häufigen, der französischen Sprache entnommenen Wörter, welche sich größtentheils auch in der englischen wiederfinden;
- 4° Ein Verzeichniß der gleichlautenden Wörter (Homonymen).

1 Band.

VON

J.-F. G.